

Bastjänstgöring (BT) som första del av ST i Allmänmedicin – ST2021

Information till ST/BT-läkare, huvudhandledare
på vårdcentral och vårdcentralchefer

Vilka läkare behöver börja sin ST med BT?

I dagsläget alla utlandsutbildade läkare som:

- Inte legitimerats via svensk AT och
- Påbörjat sin ST-utbildning efter 1 juli 2021

BT-läkare har väldigt olika bakgrund- från helt nyutbildade läkare utan klinisk erfarenhet till specialister med mångårig erfarenhet i andra sjukvårdssystem.

Från cirka år 2030 fasas AT-systemet ut och även svenskutbildade läkare kommer att göra ST enligt HSLF-FS 2021:8, dvs med BT som första del av ST.

Syftet med BT är att legitimerade läkare ska få kliniska grundkompetenser i svensk sjukvård.

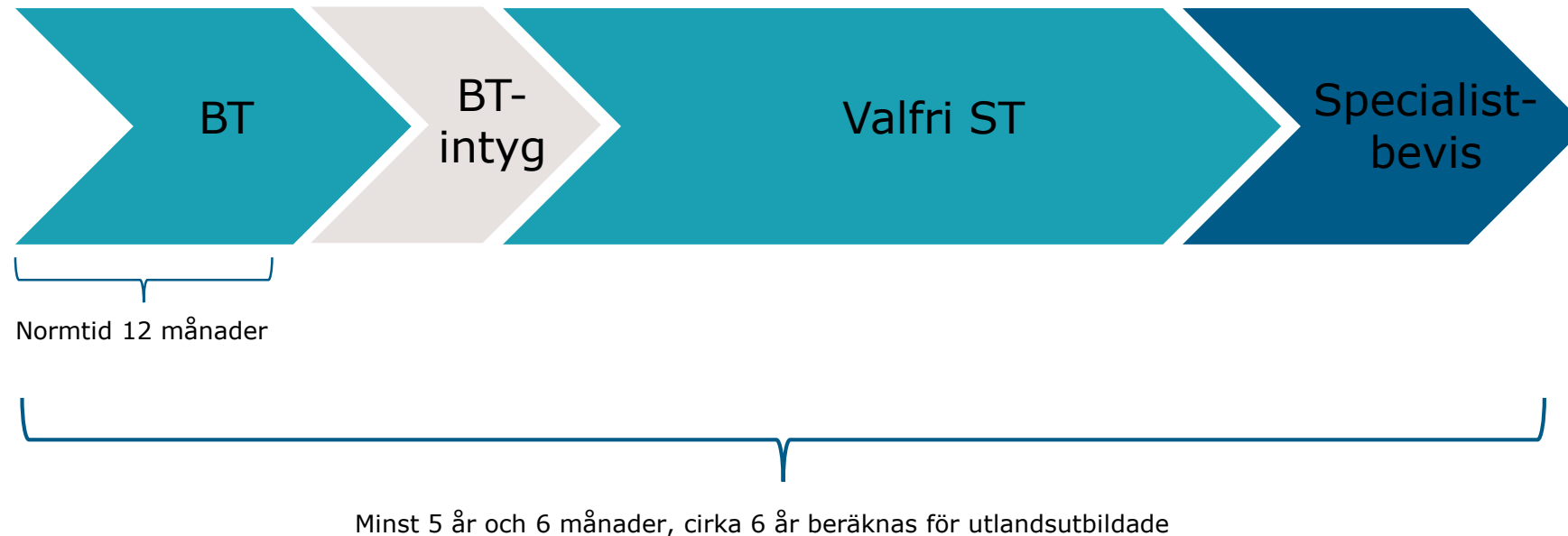
Det finns två olika sätt att göra BT

Fristående eller som inledande del av ST-tjänstgöring

1. Fristående regional BT

Kallas också program-BT eller block-BT

- Visstidsanställning 12 månader på något av regionens sjukhus
- Ingår då 4 månaders tjänstgöring på en vårdcentral i området

2. ST2021

Kallas också integrerad BT

- Tillsvidareanställning med ST-kontrakt på sjukhus eller vårdcentral
- 4 månaders tjänstgöring på vårdcentral ingår oavsett grundspecialitet – vanligen minst 1 år på vårdcentral innan BT-sidoplaceringar på annan klinik.
- ST fokuserar initialt på BT-delmålen men även ST-delmål tränas från start

Minst 5 år och 6 månader, ST-ersättning från regionen max 6 år för utlandsutbildade ST Allmänmedicin

BT har en egen målbeskrivning

18 delmål för att nå BT-kompetens

Grundläggande kompetenser som byggs på i
ST-delmålen för allmänmedicin

Delmål bastjänstgöring	BT-kurssnurra (PLUS)	Akut sjukvård	Psykiatri	Allmänmedicin
BT1 – sjukdomstillstånd akut/icke akut	X HLR, simulering akut	X	X	X
BT2 – psykiatri	X LPT, vårdintyg, suicid	X	X	X
BT3 – lagar och författningar	X	X	X	X
BT4 – sjukvårdens org/styrning	X	X	X	X
BT5 – vårddokumentation	X	X	X	X
BT6 – systematisk kvalitetsarbete	X patientsäkerhet, MedControl	ev	ev	X
BT7 - vetenskapligt förhållningssätt		X	X	X
BT8 - etik	X	X	X	X
BT9 - bemötande	X patientcentrerad konsultation	X	X	X
BT10 - leda o samarbeta	X	X	X	X
BT11 - presentera, förklara o instruera		X	X	X
BT12 - barn o ungdomar	X barns rätt, orosanmälan		X	X
BT13 - vårdhygien o smittskydd	X	X	X	X
BT14 hälsofrämjande insatser		X	X	X
BT15 - läkemedelsbehandling	X inkl STRAMA	X	X	X
BT16 - försäkringsmedicinska intyg	X	X	X	X
BT17 - behov av palliativ vård	X	X		X
BT18 - dödsbevis o dödsorsaksintyg	X	X		X

CHECKLISTA Allmänmedicin

- Används från start för alla nya läkare med sikte på BT/ST
- Förenklar utbildningsplanering efter individuella behov
- Tips och stöd för BT-läkare, handledare och chef
- Du hittar checklistan här: [BT-Checklista Allmänmedicin - integrerad BT i STA.pdf \(vgregion.se\)](#)

Primärvårdens utbildningsenhet
2024-05-28

Checklista Allmänmedicin För BT integrerad i ST allmänmedicin (ST2021)

Namn BT-läkare: _____

Denna checklista används som ett stöd för ST-läkare i allmänmedicin och deras huvudhandledare. Checklistan kan vara till stöd under hela ST men främst för att få en bra start under BT-delen.

- Vid start av vikariat inför BT/ST för att tidigt komma i gång med kartläggning och individuellt anpassad handledning/utbildning.
- För att möjliggöra tillgodoräknande av tjänstgöringstid innan ST-kontrakt kan skrivas.
- Som underlag för planering av introduktion och utbildningsaktiviteter.
- För planering av medsittningar/bedömningar.
- Stöd för Individuell Utbildningsplan (IUP) för BT-delen av ST.
- Som underlag för huvudhandledare att skriva intyg: slutbedömning av vårdcentralperioden samt Socialstyrelsens intyg om uppnådda BT-delmål inför extern bedömning och ansökan om BT-intyg.

BT-delmål

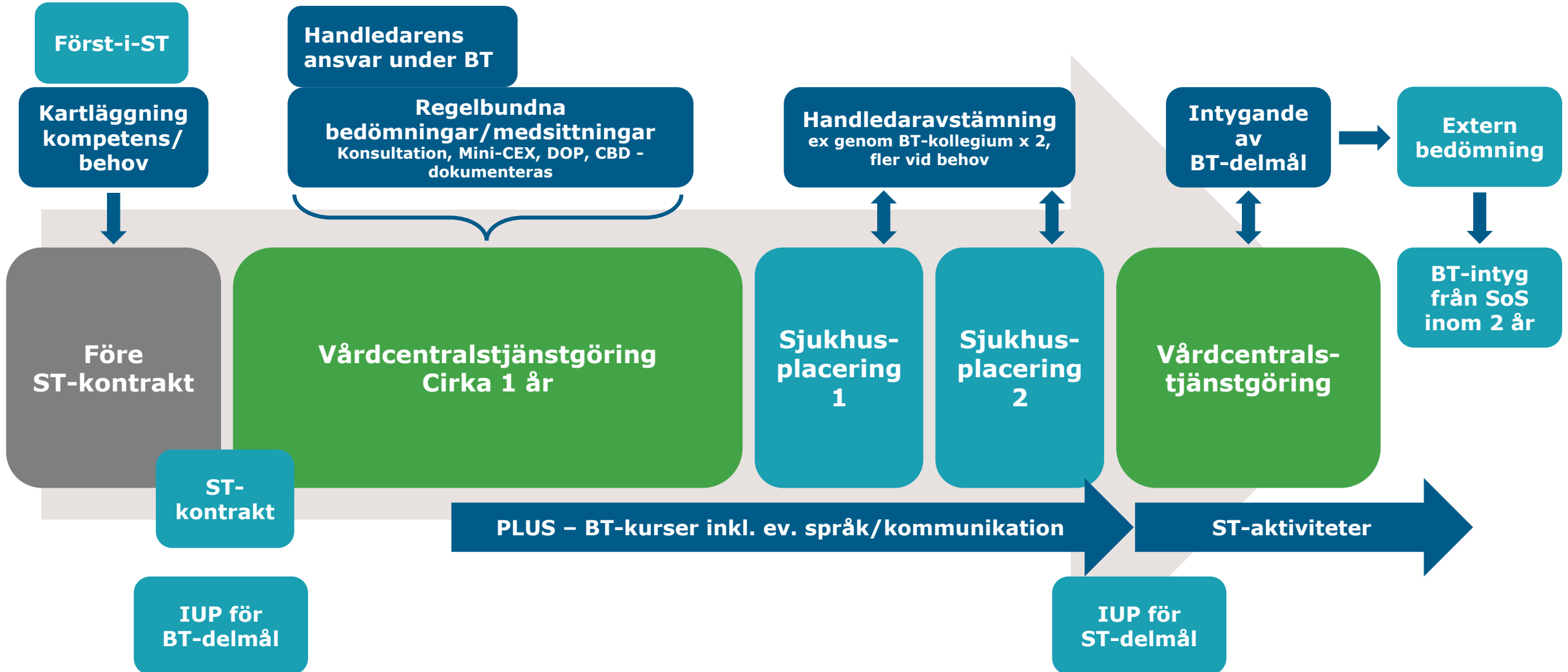
Alla delmål ska tas upp under varje placering

Delmål bastjänstgöring	
BT1 - Akut, icke akut sjukdom	BT10 - Leda och samarbeta
BT2 - Psyk sjukdom, psyk ohälsa	BT11 - Presentera, förklara och instruera
BT3 - Lagar och förordningar	BT12 - Barn och ungdomar
BT4 - Sjukvårdens organisation	BT13 - Vårdhygien och smittskydd
BT5 - Vårdokumentation	BT14 - Hälsöfrämjande insatser
BT6 - Kvalitetsarbete	BT15 - Läkemedelsbehandling
BT7 - Vetenskap	BT16 - Försäkringsmedicinska intyg
BT8 - Etik	BT17 - Palliativ vård
BT9 - Bemötande	BT18 - Dödsbevis och dödsorsaksintyg

Flöde för bastjänstgöringsdelen av ST2021

– integrerad BT i ST allmänmedicin i VGR

BT-checklista Allmänmedicin

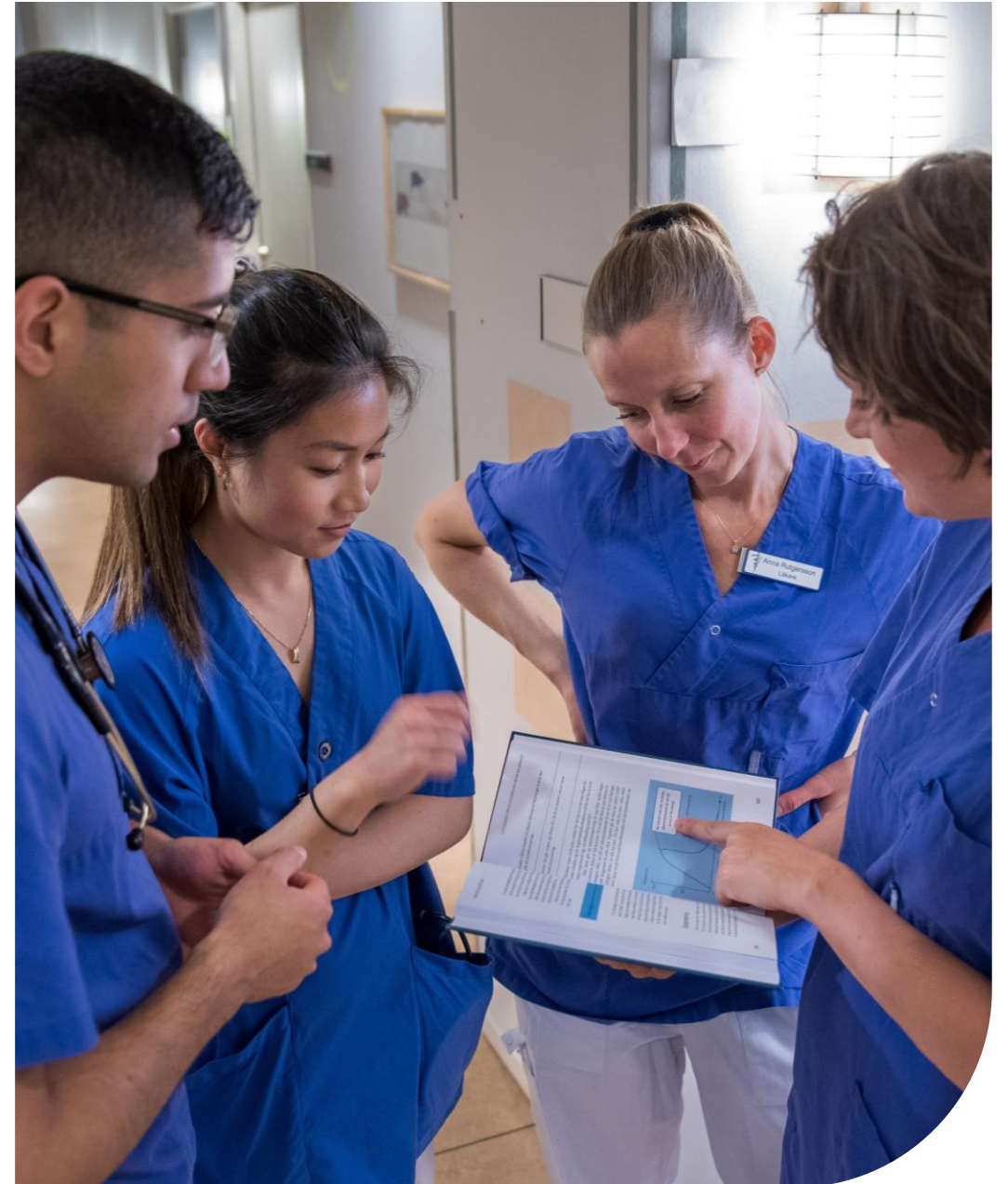

Vilka tjänstgöringar är obligatoriska i VGR under BT?

- Allmänmedicin
Privat eller offentlig vårdcentral
- Akut sjukvård 4 månader
"Vårdenhet som ger BT-läkaren möjlighet att handlägga vanliga akuta sjukdomstillstånd"
- Psykiatri 2-3 månader

BT-placeringarna planeras och bokas i samråd med BT/ST-studierektor.

Tjänstgöring på vårdcentralen inleder alltid ST i allmänmedicin, minst 1-1,5 år.

Kort om BT-placeringar på sjukhus för STA2021

- Alla placeringar bokas via lokala studierektorer/utbildningskoordinatorer
- Aktuella sjukhusplaceringar under BT är akut sjukvård och psykiatri
- BT-läkare får i första hand placering på sjukhusklinik inom vårdcentralens delregionala område
- Erbjudna BT-placeringar på sjukhusen måste respekteras och prioriteras!
- Hemvändardagar är ej aktuella under BT-placeringarna
- Jourpass inkl nattjour kan förekomma, ev komptid regleras på aktuell placering

Vad ingår mer i BT i VGR?

Teoretisk utbildning

-

“BT-kurssnurra” (PLUS)

BT/ST-studierektor hjälper till att
anmäla

Skriva individuell
utbildningsplan (IUP)
i ST-forum

Kommunikation/Språkstöd
via PLUS

-

Obligatoriskt för ST2021 som ej har
svenska som modersmål/läst svenskt
gymnasieprogram på svenska

Dokumentera kompetens
utveckling i ST-forum

-

handledarsamtal, bedömningar, BT-
kollegium, kurser, aktiviteter

18 BT-delmål ska uppnås
och intygas av
huvudhandledaren

Extern bedömning inför
ansökan om
BT-kompetens

-

BT/ST-studierektor hjälper till att
boka extern bedömning

Teoretiskt utbildningsprogram: PLUS

- Kurser/föreläsningar/workshops
"BT-kurssnurra" (PLUS) speciellt anpassad för BT med utländsk utbildning
- 18 dagar i dagsläget samt eventuellt språkstöd i 12 dagar under ca 10 månader
- Fysiska möten på VGR Campus Nya Varvet + digitala möten
- Reflektionsgrupper – en viktig del av lärandet
- BT-studierektor hjälper till med anmälan
- Observera att kommunikation/språk är en obligatorisk del för alla BT som inte har svenska som modersmål. Kursen ger kunskap om svensk kommunikation och kultur och är anpassad för denna grupp legitimerade läkare.

Ämnen för "BT-kurssnurra" (PLUS)

- Introduktion anpassad för utlandsutbildade läkare
- De flesta kurser kräver påbyggnad senare under ST beroende av val av specialitet

Hälso- och sjukvårdsjuridik

Hälso- och sjukvårdens styrning och organisation

Strukturerad vårddokumentation/journalen

Socialtjänst och kommunal sjukvård

Etik

Patientsäkerhet

Patientsamtalet – patientcentrerad konsultation grundkurs

Barns rättigheter, barnskydd

Vårdhygien

Förskrivning. Läkemedel. STRAMA – antibiotikabehandling

LPT, vårdintyg. Suicid och suicidprevention

Klinisk försäkringsmedicin del 1

Palliativ vård

Dödsfallsutredning

+ Reflektionsgrupp

Handledarnas ansvar för ST2021

Huvudhandledare på vårdcentralen – ökat ansvar jämfört ST2015

- Specialist i allmänmedicin med aktuell handledarutbildning
- Huvudhandledaren följer sin BT/ST-läkare under hela BT och ST
- Stötta sin BT-läkare vid upprättande av IUP och revidera vid behov
- Genomför progressionsbedömningar – tidig kartläggning med Först-I-ST och därefter regelbundna täta dokumenterade kompetensbedömningar enligt BT-Checklistan.
- Ansvar för att avstämning/samråd sker med kliniska handledare på sidoklinikerna under BT ex genom att initiera BT-kollegium
- Skriver BT-intyg om uppnådda BT-delmål - [Bilaga 2 – Blankett - Intyg – om delmål i bastjänstgöringen – HSLF-FS 2021:8 \(socialstyrelsen.se\)](#)
- Deltar vid extern bedömning och intygar tillsammans med extern bedömare uppnådd baskompetens: [Bilaga 4 – Blankett – Intyg om uppnådd baskompetens \(socialstyrelsen.se\)](#)
- Bedömer tillsammans med ST-studierektor behovet av kompletterande sidotjänstgöringar under resterande ST för att nå specialistmålen

Handledarnas ansvar för ST2021

Klinisk handledare på sjukhusklinik

- Ska vara specialistläkare eller handledarkompetent ST-läkare, genomgått adekvat handledarutbildning
- Ska ha tid för handledning med BT-läkaren inklusive göra progressionsbedömningar
- Delta i avstämning/BT-kollegium för att tillsammans med huvudhandledare bedöma BT-läkarens progression och kompetens utifrån målbeskrivning för BT. Avstämningar sker vid överlämning mellan kliniska placeringar alternativt i samband med BT-kollegium. Huvudhandledarens ansvar att sammankalla.
- Vid uppkomna problem med BT-läkarens progression eller närvaro skyndsamt rapportera detta till huvudhandledare och BT/ST-studierektor
- Skriva slutbedömning på regional mall för slutbedömning av tjänstgöringsperiod BT – [Kompetensvärdering - Primärvårdens utbildningsenhet \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Regionala minimikrav - dokumenterade bedömningar under BT

Primärvård

- Minst tre bedömningar, varav två mini-CEX (clinical evaluation exercise) och en konsultationsmall.
- Kan vara aktuellt med videoinspelade patientkonsultationer. Även DOPS (direct observation of procedural skills) och CBD (case based discussion) rekommenderas.

Psykiatri

- Medsittningsmall från Svensk Psykiatrisk Förening x 2.
- Eventuellt CBD.

Akut sjukvård

- Mini-CEX, förslagsvis under de två första veckorna.
- CBD halvvägs in.
- Mini-CEX mot slutet av placeringen.

Vad är BT-kollegium?

- Samråd ska ske mellan huvudhandledare på vårdcentral och handledare på sjukhusklinikerna samt ev BT/ST-studierektor. BT-kollegium används ofta för att göra samrådet strukturerat.
- Vanligtvis en gång per placering/sidoklinik. Oftast digitalt.
- Huvudhandledaren ansvarar för att sammankalla och hålla i (ev i samråd med BT-studierektor, lokala variationer)
- BT fyller i en självskattning inför kollegiet och delger sin utbildningsdokumentation, men deltar ej i kollegiet
- Handledare på sjukhusklinik fyller i ett bedömningsformulär kring BT-läkaren, kan ibland finnas flera handledare som varit aktuella
- Efter kollegiet sammanfattar huvudhandledaren och dokumenterar samt ger feedback till sin BT
- Om brister i kompetensutveckling identifieras bör det leda till en åtgärdsplan
- Mallar finns här: [Kompetensvärdering - Primärvårdens utbildningsenhet \(vgregion.se\)](https://vgregion.se/om-oss/utbildning/kompetensvarder-primarvardens-utbildningsenhet)

Mer om ansvar under BT

BT/ST-läkare

- Engagemang i egen kompetensutveckling för att uppnå målen, se BT-Checklista Allmänmedicin – integrerad BT i STA
- Upprätta individuell utbildningsplan (IUP) för BT-delmålen i ST-forum
- Ansvara för att dokumentera handledningstillfällen och aktiviteter
- Ansvara för att bedömningar blir gjorda och dokumenteras
- Ansvara för kommunikation med sjukhuskliniker inför BT-placeringar och förmedla kontaktuppgifter till handledare vid behov
- Signalera till huvudhandledare, chef eller studierektor om något inte fungerar – tjänstgöring, frånvaro, schema, dokumentation, handledning, inläring etc.

Ansvar under BT

Vårdcentralchef

- Stödja och ansvara för BT/ST-läkares utbildningsmiljö
- Utse handledare som arbetar på samma enhet som BT-läkaren. Handledaren ska vara tillräckligt fysiskt närvarande för att kunna följa och bedöma BT-läkarens utveckling.
- Tillgodose att handledare får adekvat tid avsatt för sitt uppdrag
- Ansvara för lokal introduktion på vårdcentralen
- Ytterst ansvarig för att individuell utbildningsplan (IUP) finns
- Rapportera till studierektor vid problem - exempelvis mycket frånvaro
- Intyga fullgjord bastjänstgöring: [2020 A Bilaga 3.indd \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se/2020/A/Bilaga_3.indd)

ST-ersättning från regionen beviljas under max 6 år motsvarande heltid med förhöjd ersättning första året efter att ST-kontrakt tecknats (samt ev kötid för ersättning) för att underlätta god introduktion och handledning

BT-kurssnurrar PLUS kan finansieras av ST-kursmedel men språk/kommunikation står vårdcentralen för

Ansvar under BT

BT/ST-studierektor

- Stödja BT-läkare, huvudhandledare och vårdcentralchefer
- Anmäla till BT-kurssnurra/PLUS, eventuellt språkstöd och "regionala BT-kansliet"
- Stötta huvudhandledare att strukturera avstämningar, tex BT-kollegium, med sjukhusens handledare
- Vid behov delta i sjukhusens BT-kollegium
- Tillsammans med chef och handledare upprätta åtgärdsplan vid problem
- Ta ställning till avslutande av ST-kontrakt (för ST2021 allmänmedicin) om BT-delmålen inte uppfylls inom 2 år
- Stötta handledare inför intygsskrivande och extern slutbedömning
- Samordna sidotjänstgöringsplatserna på sjukhuset för BT-läkare

Användbara länkar:

[Primärvårdens utbildningsenhet - Primärvårdens utbildningsenhet \(vgregion.se\)](#)

[Bastjänstgöring - Primärvårdens utbildningsenhet \(vgregion.se\)](#)

[Kompetensvärdering - Primärvårdens utbildningsenhet \(vgregion.se\)](#)

[ST-läkare – SFAM](#)

[SFAMs-rekommendationer-for-BT-delmal-2021-ars-malbeskrivning-SLUTVERSION.pdf](#)

[PLUS program för BT-, ST- och specialistläkare - VGR Akademin \(vgregion.se\)](#)

Socialstyrelsens blanketter och intyg:

- [Senaste version av HSLF-FS 2021:8 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring – Socialstyrelsen](#)
- [Anvisningar till - Ansökan om bevis om intyg för godkänd bastjänstgöring för läkare i enlighet med HSLF FS 2021:8 \(socialstyrelsen.se\)](#)
- BT-läkaren skriver ansökan om godkänd bastjänstgöring: [Bilaga 1 – Blankett - Ansökan om intyg om godkänd bastjänstgöring – HSLF-FS 2021:8 \(socialstyrelsen.se\)](#)
- Huvudhandledaren intygar uppnådda BT-delmål, ett eller flera delmål per intyg: [Bilaga 2 – Blankett - Intyg – om delmål i bastjänstgöringen – HSLF-FS 2021:8 \(socialstyrelsen.se\)](#)
- Huvudansvarig verksamhetschef intygar fullgjord bastjänstgöring: [2020 A Bilaga 3.indd \(socialstyrelsen.se\)](#)
- Huvudhandledare och Extern bedömare intygar uppnådd baskompetens: [Bilaga 4 – Blankett – Intyg om uppnådd baskompetens \(socialstyrelsen.se\)](#)

Välkommen att höra av dig om du har frågor

Du hittar kontaktuppgifter på vår hemsida

[Kontakt - Primärvårdens utbildningsenhet](#)